

KSJ historia

Korppoo Sea Jazz 20 vuotta

Kurt-Erik "Kurre" Långbacka

Teksti kirjoitettu Korpo Sea Jazz 20-vuotis ohjelmalehteen vuonna 2009

Jazzilta Forellenissa

Korppoo Sea Jazzin juhla-ajankohdan määrittämisessä on vaikeutensa mutta se on aivan selvä asia, että me vietämme 20-vuotisjuhlaa. Mutta mitä me juhlimme? Tämän vuoden festivaali on järjestyksessä 20. tapahtuma, mikä tarkoittaa, että ensimmäinen festivaali järjestettiin kesällä v. 1990! Mutta toisaalta aloitimme kesällä v. 1989 Korppoo-jazzaamiset ja siitä lähtölaukauksesta on 20 vuotta. Alkuajoilta säilyneiden vähien dokumenttien perusteella luulen, että me jazzasimme yksityisesti Långbackan Simsalassa Galtbyssä kesällä v. 1989 Micken, Ralfin ja allekirjoittaneen aloitteesta. Micken mielessä oli ajatus kutsua ammattiveljensä viettämään jazzviikonloppua Korppoon ja seuraavana kesänä ilmestyi kymmenkunta musikanttia, jotka jammailivat ravintola Forellenissa – jami-iltaa mainostettiin otsikon mukaisesti "Jazzilta Forellenissa". Ralfin pojan Anu-vaimo teki kymmenittäin käsinmaalattuja A4-kokoisia mainoslehtisiä, jotka yhdessä puskaradion kanssa pitivät huolen siitä, että tupa oli täynnä ihmisiä.

Ensimmäisten vuosien ohjelmatarjonnan lähtökohtana oli se, että ne harvat saaristoon liittyvät muusikot houkuteltiin talkoilla jami-tapaisen jazzviihteen pariin. Sellaisia muusikkoja olivat pianisti Esko Linnavalli, kesäasukas Houtskarista – pianisti Teuvo Suojärvi, Nauvo – kitaristi "Luumu" Kaikkonen, Norrskata – tenoristi Rasmus Korsström, Korpoström – tenoristi Eije Oscarsson, Houtskari – Micke ja Ralf Långbacka sekä allekirjoittanut, Galtby – vibrafonisti Edgar Ehrström, Kumlinge. Micke houkutteli sitä paitsi UMon vetopasuunistikollegansa Markku Veijonsuon sekä elintärkeät komppaajat basisti Jorma Ojanperän ja rumpali Esko "Rusina" Rosnellin. Jo v. 1993 jazzit alkoivat laajentumisensa kun Forellen -jamien lisäksi jopa tarjottiin "ilmainen makutesti" uuden ravintola Buffalon terassilla. Laajentuminen näkyi artistitarjonnassa koska "About Seven Brothers" esiintyi pääesiintyjänä Forellenissa. Siinä soitti muusikkoja, jotka myöhemmin ovat palanneet monta kertaa muissa kokoonpanoissa Korppoon jazztapahtumaan: Antero Priha, trumpetti, Esa Pietilä, saksofoni, Jarmo Savolainen, piano, Pekka "Pekki" Sarmanto, basso ja Heikki Sandrén, rummut. Pianisti Teuvo Suojärvi on ollut myös mukana veljensä Tauno Suojärven kanssa, basso.

Korppoo Jazz ry –yhdistys perustetaan

Laajentuminen vei meidät uusiin haasteisiin, eikä vähiten taloudellisiin. Oli oltava tietysti oma Sea Jazz-talous; kuinka järjestäjien sijoittamat omat varat tulisivat takaisin lipputuloina. Luvut olivat vaatimattomia mutta tulos ei ollut aina yhtä suuri kuin sijoitus. Koska kiinnostus jazziin Korppoossa

vähitellen oli kasvanut, niin päätettiin kesällä 1994 perustaa rekisteröity yhdistys, joka toisi enemmän vapaaehtoistyöntekijöitä ja antaisi vakaamman pohjan taloudelle. Perustavassa kokouksessa 30. heinäkuuta v. 1994 oli läsnä kuusi henkilöä: kaksi Korppoossa pysyvästi asuvaa – kunnanjohtaja Erik Westerback ja valokuvaaja Renja Leino, kaksi helsinkiläistä kesäasukasta Mikael ja Ralf Långbacka sekä kaksi mustasaarelaista: allekirjoittanut, myös Korppoon kesäasukas ja Edgar Ehrström, Sulvan kanttori ja Kumlingen kesäasukas. Kokouksen jälkeen pidetyn jazzillan aikana Forellenissa jäsenhakemuksen allekirjoitti 23 henkilöä, jotka olivat halukkaita maksamaan 50,00 markan jäsenmaksun. Ralf valittiin väliaikaishallituksen puheenjohtajaksi, minut sihteeriksi, Gunilla Holmström varapuheenjohtajaksi sekä Erik Westerback ja Mikael Långbacka hallituksen jäseniksi. Rekisteröintihakemus jätettiin Patentti- ja rekisterihallitukseen 14. heinäkuuta v. 1995.

Jatkoa laajentumiselle

Yhdistyksen syntymävuotena järjestettiin myös kaksi konserttia. Sitten alkoi vauhti laajentumisessa. 1996 järjestettiin ensimmäinen Korppoon ympäripurjehdus ja se johti myös oman venekerhon perustamiseen Korppoossa seuraavana v. – Korpo Sjöfarare/Korppoon merenkävijät. Samana v. järjestettiin myös kolme konserttia festivaalin aikana. Seuraavana v. järjestettiin ensimmäinen konsertti Korppoon kartanossa (Korpo Gård) ja ensimmäinen esiintyminen naapurikunta Nauvossa. Painettu ohjelma julkaistiin nyt myös ensimmäistä kertaa. V. 1998 järjestettiin myös Houtskarissa konsertti ja kaiken kaikkiaan järjestettiin kahdeksan konserttia. Seuraavana v. kokeiltiin kotiseutumuseota konserttipaikkana ja konserttien lukumäärä nousi kymmeneen. Ensimmäisenä kesänä 2000-luvulla otettiin ensiaskel konsertin järjestämisessä Kihdin länsipuolella – konsertti Lappossa. Konserttien kokonaismäärä oli noussut 12. Jazzlegenda Erik Lindström vieraili vuoden 2001 festivaalilla jolloin konsertteja pidettiin 13. Seuraavana kesänä kehitettiin uutta – Sibelius Korppoossa, joka nopeasti herätti yleisön kiinnostuksen. Sitten Jazzit valloitti Paraisten kaupungin. V. 2003 hankittiin Sibelius-projektin nimissä konserttiflyygeli, joka sijoitettiin Korppoon Kartanoon. Kokonaista 16 konserttia ja nuorisoleiri järjestettiin. Seuraavana v. aloitettiin EU-projekti Music Mix jonka kautta saatiin esitettäväksi kansanmusiikkia. Vuotta myöhemmin tarjottiin yleisölle osittain EU-projektin Music Mixin myötä kokonaista kolme erilaista festivaalia: Korppoon Kansanmusiikkijuhlat, Sibelius Korppoossa ja Korppoon Sea Jazz. Konserttien lukumäärä kasvoi 19. Laajentuminen oli jatkunut; uusia festivaalipaikkakuntia oli tullut: Utö 2006, Nötö 2008 ja kesällä 2009 ensimmäistä kertaa Iniössä. 20. Sea Jazzien aikana järjestetään 20 konserttia. Sibelius Korppoossa lisäsi sitä paitsi kesän ohjelmatarjontaa neljällä musiikkiesiintymisellä ja esitelmällä. Kansanmusiikki on siirretty Houtskariin.

Yhteenveto toiminnasta 20 vuoden ajalta on se, että Länsi-Turunmaalla ja Lappossa on tarjottu yleisölle 183 jazzkonserttia, 18 Sibelius -konserttia, kolme klassisen musiikin esitystä, 10 kansanmusiikkiesitystä, talviaikana 15 musiikitapahtumaa, jossa on ollut tietty teema, 12 puhallinsoitinleiriä ja yksi kansanmusiikkileiri. Lisäksi yhdistys on hankkinut konserttiflyygelin,

pystyttänyt muistopatsaan nuorelle kesäkorppoolaiselle Jean Sibeliukselle sekä EU:n tukemana hankkinut parikymmentä puhallinsoitinta kunnan nuorison vapaaseen käyttöön. Tämän lisäksi v. 2003 perustettu Saaristonpuhaltajat on ollut yhteistoiminnassa Arkipelagin, Art-durin ja Saariston Kansanopiston kanssa järjestämällä leirejä ja lukuisia henkilökohtaisia puhallintunteja. Yli 300 muusikkoa ja laulajaa on antanut hohtoa tapahtumille!

High Lights

Poimiakseni huippuja 20 vuodelta, niin se on lähes mahdotonta; ja sitä paitsi kovin puolueellista. Kaikilla esiintymisillä on ollut oma viehätöksensä ja ei kenelläkään organisaatiossa ole ollut edes teoreettista mahdollisuutta kuunnella kaikkea tätä valtavaa tarjontaa. Muutamat esiintymiset, jotka ovat saaneet erikoisen suurta huomiota, voidaan ehkä kuitenkin mainita. Teuvo Suojärven innostunut pianonsoitto Forellenissa ensimmäisenä v. oli kokemus. Ja muistokonsertti Teuvolle v. 1998 soittajina Lasse Hirvi, Riitta Paakki ja Pessi Levanto jäivät vahvasti mieleen. Juhlakonsertti v. 1999 Kotiseutumuseon pihalla, jossa olivat mukana Claes Anderssonin kvartetti, Välipakka – Lahti Quintet ja Pohjoismainen Trumpettikvartetti oli hyvin arvostettu. Toinen muistettava tilaisuus oli legenda Erik Lindströmin osallistuminen Kotiseutumuseolla kaksi vuotta myöhemmin. Tribute to Lars Gullin "Paroni" Paakkunaisen johdolla oli myös yksi vahva kokemus. Lauluryhmä Rajaton täytti Korppoon kirkon v. 2004 ja samana v. Kunnallistalo (Kommunalgården) – vaihtoehtoinen konserttipaikka ukkosen ja vesisateen vuoksi – oli täynnä viimeistä paikkaa myöten kun "UMO Playing Basie" oli lavalla. Iiro Rantalan panos poikkimusiikaaliseen konserttiin Korppoon Kartanossa v. 2006 meni myös historian kirjoihin. Mukaansa tempaavat svengaavat ja swingaavat kokemukset koettiin myös K-stream Jazz Clubilla v. 2007 Juutilaisen Petrin toimiessa sukkelasanaaisena isäntänä.

Toisen tyyppinen HighLight oli tietysti Tasavallan Presidentti Tarja Halosen vierailu seurueineen ravintola Verandanin konsertissa Norrskatassa v. 2002 sekä hänen vierailunsa Rumar Strand Marinan konsertissa v. 2006. Arvostamme kovasti näitä korkean tason vierailuja!

Organisaatio, talous ja tulevaisuus

Viiden ensimmäisen vuoden aikana hoidettiin jazzeja kuin Långbackan-suvun perheyritystä; Micke vastasi artistikontakteista; Kurre ja Ralf jakoivat hallintokuorman. V. 1994 perustettiin aiemmin mainittu Korppoo Jazz ry ja normaali yhdistystoiminta on sittemmin ollut perustana toiminnalle. Ralf otti puheenjohtajan roolin, Micke hoiti edelleen artistikontakteja ja itse huolehdin muista asioista; olin hetken sekä sihteeri, kassanhoitaja että toiminnanjohtaja. Artistit majoitettiin vuoteen 1999 asti perhemajoituksessa ja sen jälkeen heille vuokrattiin paikallisilta yrittäjiltä B&B -majoitukset. Artistien perheissä majoittaminen kymmenen vuoden aikana ei ollut kovin pieni projekti. V. 1999 majoittui 24 henkilöä Kurren ja Tittin luona Simsalassa, 15 henkilöä Ralfin ja Gittan luona Lyckobossa, 2 henkilöä Kristianin ja Gittan luona Långholmissa ja yksi henkilö Ljungmanneilla. Yleensä vietettiin myös yöllisiä juhlia sekä Kurren että Ralfin isännyydessä. Suuri kiitos meidän rouvillemme, jotka kestivät tämän vaativan mutta myös hauskan tehtävän.

V. 1998 kiinnitettiin Carina Andersson vaativaan kassanhoitajan tehtävään, jossa hän jatkoi vuoteen 2005 asti; tämän jälkeen kirjanpito- ja konsultti on hoitanut tehtäviä. Johan Gräsbeck toimi osa-aikaisena toiminnanjohtajana vuosina 2005 – 2006. Itse hoidin puheenjohtajuutta vuodet 2004 – 2006, jonka jälkeen Bosse Mellberg valittiin hallituksen puheenjohtajaksi. Jäsenmäärä on aika lähellä 130.

Kummallisesti Korppoo Sea Jazzin talous on pysynyt pinnalla ottaen huomioon, että yleisömäärät ovat olleet pieniä ja olemme kaukana lauttojen ja siltojen takana. Helppoa se ei ole aina ollut. Muusikot ovat olleet ymmärtäviä, säätiöt ja sponsorit ovat olleet anteliaita – se on helpottanut oloamme. Toiminnan laajentuminen (ja rahanarvon alentuminen) näkyy tietysti kirjanpidossa. V. 1994 uusi yhdistys sai ”perinnön” viiden-ensimmäisen-vuoden -tuloksesta 823,38 FIM (noin 135 euroa). V. 1996 tasapainotettiin budjettia 10.000 FIM:lla (noin 1.650 euro). Vuoden 2002 budjetti laadittiin markoissa ja euroissa eli 162.000 FIM:aa ja 27.250 euroa. Kaksi vuotta myöhemmin sekä Sibelius Korppoossa, Korppoon Kansanmusiikki ja leiritoiminnan budjettien yhteissumma oli 45.000 euroa.

Viimeisen tilinpäätöksen mukaan kulut olivat 55.690 euroa. Music Mix projekti vuosina 2004 – 2006 merkitsi suurta panostamista koska yhdistys joutui ottamaan 15 000 euron lainan rahoittaakseen projektin omarahoituksen. Laina on maksettu takaisin ja projekti vietiin loppuun suunnitelmien mukaan. Suurimmillaan vuosikustannukset olivat projektivuosina – v. 2004 reilut 70.000 euroa. Keskimäärin festivaalitulot on ollut mahdollista jakaa kolmeen yhtä suuren osaan. Kolmasosa on peräisin rahastoista ja julkisista yhteisöistä, kolmasosa on peräisin yhdistyksen hankkimilta sponsoreilta ja loput lipunmyynnistä.

Henkilökohtaisesti, vaikka olenkin jäävi, olen sitä mieltä, että Korppoo Sea Jazzia voidaan pitää menestystarinana. Se, mitä 20 vuoden aikana on saatu aikaan, on vaikuttavaa. Ei vähiten jos katsotaan lähtökohtia kuinka laajaa toimintaa on tehty muuttotappioissa saaristokunnissa. Festivaalien laajentaminen ja monipuolinen toiminnan kehittäminen on tehty lyhyen-astelele -taktiikalla. Kiinnostus jazzia ja jopa vakavaa musiikkia kohtaan muutaman intensiivisen kesäviikon aikana on lisääntynyt kovasti. Micke Långbacka taiteellisena johtajana on kahdenvuosikymmenen ajan kontaktiensa avulla onnistunut hankkimaan suuren osan kotimaisia jazzhuippuja, jotka luovat festivaalin positiivista kuvaa. Festivaalit halutaan markkinoida intiiminä ja jazzillisina ja se on tuonut kunnioitusta ja ihailua yleisöltä – emme kaipaa suurta liiketoiminnallista tapahtumaa. Kiitos pitää tässä yhteydessä suunnata säätiöille, kunnalle, sponsoreille, artisteille ja yleisölle, jotka ovat antaneet hyvää tuulta Sea Jazz -purjeille. Uskon, että menestys jatkuu tulevaisuuden purjehduksilla.

Huhtikuussa 2009 Kurt-Erik Långbacka

Suomennos Ari Ahomäki